

Щодо проведення перевірок страхувальників органами Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та застосування фінансових та штрафних санкцій.

В межах своїх повноважень органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності мають право на проведення перевірок.

Порядок проведення перевірок страхувальників регулюється постановою правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності “Про затвердження Інструкції про порядок проведення перевірок страхувальників по коштах Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, прийняття рішень за їх результатами та процедуру оскарження” від 22.12.2010 року № 29.

Органи Фонду здійснюють планові та позапланові перевірки. На проведення кожної перевірки посадовій особі органу Фонду видається направлення, яке пред’являється перед початком перевірки керівнику страхувальника або уповноваженій ним особі разом із службовим посвідченням. Копія направлення вручається керівнику страхувальника або уповноваженій керівником особі з відміткою про отримання.

Під час перевірок страхувальників перевіряються:

- здійснення заходів щодо усунення порушень, виявлених попередніми перевірками;
- стан заборгованості по страхових коштах;
- повнота та своєчасність сплати та повернення страхових коштів страхувальниками;
- правомірність призначення та виплати матеріального забезпечення застрахованим особам;
- правильність обчислення середньоденної заробітної плати, з якої обраховуються суми матеріального забезпечення застрахованим особам;
- правомірність заявлення і використання страхових коштів, які надійшли від органів Фонду;
- правомірність видачі та використання путівок на санаторно-курортне лікування працівниками та членами їх сімей та правильність ведення їх обліку, своєчасність сплати їх часткової вартості;
- дотримання вимог нормативно-правових актів Фонду щодо оздоровлення та позашкільного обслуговування дітей;
- правильність складання звітності по коштах Фонду та своєчасність її надання до органів Фонду;
- робота комісії (уповноваженого) із соціального страхування підприємства, установи, організації;
- відповідність даних бухгалтерського обліку даним звітності по коштах Фонду та даним статистичної звітності.

За результатами перевірки складається акт. Один примірник акта перевірки вручається страхувальнику з відміткою про отримання, а другий зберігається в органі Фонду, який здійснив перевірку.

У разі виявлення під час проведення перевірки страхувальника порушень посадові особи Фонду при складанні акта об'єктивно та чітко викладають факти порушень, з посиланням на відповідне положення нормативно-правового акту.

Згідно частини 6 статті 15 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 23.09.1999 р. № 1105 (зі змінами та доповненнями) у разі порушення порядку використання страхових коштів роботодавці відшкодовують Фонду в повному обсязі неправомірно витрачену суму страхових коштів та/або вартість наданих соціальних послуг і сплачують штраф у розмірі 50 % такої суми.

За несвоєчасне повернення або повернення не в повному обсязі страхових коштів на страхувальників та інших отримувачів коштів Фонду накладається штраф у розмірі 10 % несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів.

Одночасно на суми несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів і штрафних санкцій нараховується пеня в розмірі 0,1 % зазначених сум коштів, розрахована за кожний день прострочення платежу.

Також посадові особи, які мають відношення до порушення, притягаються до адміністративної відповідальності.

Статтею 165⁵ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП) передбачено, що порушення посадовими особами підприємств, установ, організацій, фізичними особами, які використовують найману працю, порядку використання коштів загальнообов’язкового державного соціального страхування, несвоєчасне або неповне їх повернення, несвоєчасне подання або неподання встановленої звітності, подання недостовірної звітності щодо використання страхових коштів тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі **від восьми до п’ятнадцяти** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, учинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених у частині першій статті 165⁵ КУпАП, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі **від десяти до двадцяти** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Своєчасно не сплачені фінансові санкції та адміністративні штрафи стягуються із страхувальника в дохід Фонду в порядку, встановленому законом.